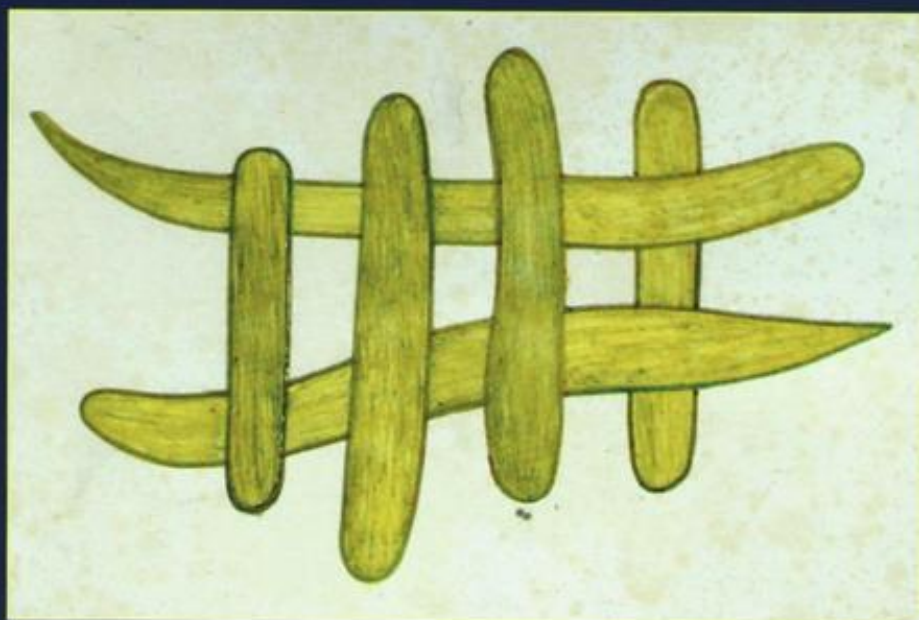

ELURRA GALTZA MOTZETAN

GABRIEL KORTA

BOOKTEGI

Guztion liburuak, guztiontzat

booktegi.eus

GABRIEL KORTA

elurra galtza motzetan

Ilustrazioak: Gabriel Korta Rekarte

Bakarrik?

Liburu hau kaleratu dut, lagun jator baten laguntzarekin.
Ez dut bere laguntza nahikoa eskertuko.
Bere izena da: iñaki Bastarrika.
idazlea, kazetaria, itzultzailea... Beste zenbait gauzen artean.
Bera da liburu honen editorea.

AURKIBIDEA

Hitzaurrea

Gabriel Korta – 1951

NOREN BORONDATEA?

EGOERA

MAITATZEKO GARAIA

UDA

HANDIA DA MUNDUA

KOKAKOLAK AGINTZEN DU

TRAFIKARIAK

ASKATZAILEAK?

NORMANDIAKO BATAILAN

SANTA AGEDAN EGINA

BADAGO HARITZ BAT

LAGUN MAITEAK

OTSO ZAHAR BAT

BAKARDADEA

LAGUNKIDE MAITEAK

EZAGUTZEN DUT

AIPATZEAGATIK

EZ DA DENA TXARRA IZAN

KUZKURTURIK

NON GALTZEN ZARETE?

ZIRTZILAK

GORROTOAREN EGUNA

MADARIKATUA

EKAITZAK AMAITZEN DIRA

ZU ETERNALA ZARA
BEHAR ZAITUZTET
BEHAR DITUT BESTEAK
ARIMA URRUNAK
HERIOTZAREN ATARIAN
GOI MAILAKO MAITASUNA
URRIKALGARRIA
MAITASUNARI EMANAK
MAITASUNA
ZURI
GAUR
PATXADAN ETA PAKEAN BIZI
EDERRA DA ASKATASUNA
EROTASUNA EZ DA KUTSAGARRIA ETA GIZATIARRA DA
HERIOTZAREN PENDULOA BEZALA
EROAK ULERTZEN DU
SORMENARI LOTUTA NAGO
ESAIEZU
KALEAN ENTZUNA
HIRIAN
AGIAN DENA ESANA DAGO
EDERTASUNA BEDEREN
KOLDARKERIA
DENA HASTEN DA
PILTZARREN IDEOLOGIA
ARIMAREN EGOERA BAT
EZ DUT LEHIA MAITE

BAZIRUDIEN
MISTERIO TENTAGARRIA
BORONDATE ONEKO PERTSONAK
DESERTUKO HAIZEA OINETAN
KONTUZKOA DA DENA
UDABERRIA GERTU
POETAREN JARRERA EZ DA ARRUNTA
GURE DENBORA MUGATUA DA
BIZITZAN DATZA GUZTIA
NOLA MAITATU MISTERIO BAT?
OTOI EGIN DUT
EZ DUT ZURE ARGI ITSUKORRA IKUSIKO
AMARI
DENA BUKATZEN DA
EZPAINETAN DARAMAT
ELURRA GALTZA MOTZETAN
ELKARRETARATZEKO GOGOZ BETERIK
BELDURREZ BIZI ZEN
NIRE ONDAREA
SORMENAREN EREMUA
UNIBERTSOA DELA ETA...
ZEHARO EROTUTA
BEKAIZKERIAZ BEGIRATU
ZAPATAK
OI! ARIMA SENTIBERAK
HITZA
ESADAZUE

KONTZIENTZIAZ JABETU GARA
GIZAKIA ANITZA DA
BIZITZA GOGORRA DA
BIHOTZEKO EMAKUMEA
HAIZE ON BAT
SUGEA BEZALA
BETIRAKO ZELA IRUDITZEN ZITZ AidAN
GOGORRA DA BAKARDADEA
ERREMEDIORIK GABE
ZALANTZAN JARRI
EZ HASERRETU MUNDUAREKIN
JOAN ZARA
HEMEN GAUDE
LAINOEN TARTETIK
BERANDU DA
ISILIK DAGO MAKINA
DESIRATZEN DUGU
GELTOKIAN
ZALDIA TROSTAN
HITZ HAUTSIK
MUNDUA ZABALA DA
BEHARRAK NAHASI GINTUEN
NEGUAN ELURRA
ZER DA POETA IZATEA?

Gabriel Korta, existitu [ez] zen olerkaria

Hitzaurrea

“Elurra galtza motzetan” bosgarren liburua du Gabriel Kortak (Donostia, 1951-Errenteria, 2020). Aurretik, “Laugarrenak lau” liburukian, lehen lau liburuak bildu zituen, orrazturik. Poesiari emana bizi izan da beti, hori izan du ardatz bizitzan, mendizaleak mendia bezala. Azken hogei urteotako liburuak berak eman ditu argitara, ahalegin handi bat eginda.

“Elurra galtza motzetan” liburutik aipu batzuk atera ditugu, liburu honen berri pixka bat emango dutelakoan. Olerkariak badu kezkarik munduan gertatzen diren gertaera mingarriez. Horregatik dio: “Munduaren egoerak, urratzen dit bihotza, ez da nire gogoa...”. Baina aldi berean, badaki bizi egin behar dela, eta maitatu: “Orain da maitatzeko garaia”. Izan ere, munduan pertsona guztiak antzekoak dira haren iritziz: “Pertsonen ekintzak unibertsalak dira”. Eritasunak eraginda Kortak izan du goibelaldi eta ilunaldirik, baina atzean utzi nahi ditu, aurrera egin nahi du: “Ahaztu nahi dut, maitatu nahi dudalako”. Izan ere, besteen beharra du, gizaki orok bezala: “Oi, nola behar ditudan besteak...”. Bizitzaz egindako hausnarketen artean hau dago: “Bizitza gertatu egiten da, azkenean berak arrazoia du beti”. Hortaz, etsipenez hartu behar dugu datorrena, baina kontsolamendu batekin: “Infernuan ere, ez da dena txarra.

Badakit zer den zoriona”. Infernuaren ahaidea dateke sasia ere, surik gabekoa: “Sasietan ez dago lorerik, baina hipokresiarik ere ez”. Poetak, bere bakardadean, badaki bazterrean egoteak duen ona, bakea. Han ere bizirik senti daiteke, eta bizitza goratu: “Gaur begiratu dena begiak zabaldurik; miretsi dena, maitatu bizitzaren miraria”. Mirari hori behatzeko patxada dugu beharrezko: “Dena presaka eta orain nahi dugu”. Presaka bagabiltza, nola hausnartu transzendentziaz, haraindiaz? “Ez dakit nola sortu den guzti hau, baina hemen nago”. Bai, hemen gaude, Kortaren liburua irakurtzeko prest, ondoren nork bere ondorioak ateratzeko. “Bakoitzak bere bidea egin behar du” esaten digu olerkariak. Bai, Gabriel, hala da, bakoitzak bere bidea egin behar du. Olerkia filosofiarekin nahastua dator hemen, irakurketa bizipenarekin, iluna argiarekin. Goza liburuaz, irakurle.

Gabriel Korta – 1951

Norbera da bere bizitzaren moldekatzailea. aske naiz, eta ni naiz, nire bizitzaren arduradun bakarra; eta jakin, edo badakizue, askatasunaren prezioa, bakardadea dela.

Hori estigmarena kontuan hartu gabe. zeren bakardadea ez dut nik beti bilatzen.

Ze gaiztoak zareten batzuek psikiatritzatuekin...! Sabelek haurrak dakartzate; gizatiarra da, Poesia arimaren egoera bat da; jarrera bat.

Izateko modu bat. Poetak hizkuntzarekin, egiten du lan. Parnasoa ez da nire mendia. nire mendia muino txiki bat da.

Maite ditut beste poetak, maitasunak egiten du bihotza. artxiboetan katoliko, bizitzan bilatzaile. aspaldi erabaki nuen; nire bizitza, nire jarrera bizitzan, poetarena izango zela; eta utopia zen osorik, erabaki nuena.

Ez naiz maitasun eskale bat. maitasuna ez da eskatzen, eman egiten da.

Orain arte lau liburu kaleratu ditut; eta laugarrenean, lau liburuak daude: ISILETIK, OKARANAK, HARRI HAUTSIK, eta azkenik, LAUGARRENAK LAU.

ELURRA GALTZA MOTZETAN, bosgarren liburua da. ez dakit zein izango den bere bidea...

Poetak hizkuntzarekin sortzen du artea.

NOREN BORONDATEA?

Lainoen borondatea;
euria da,
eta gu, haserre berarekin.

Baina poeta maitea
malenkoniaz beterik gaudenean,
eta kopeta, edo lokia leihoko kristalean dugularik; maiz diogu:
kalean euria ari du...!

orain euria ari du,
eta basoko zaldiaren begietan:
mandeuliak ugari.
euriak uxatuko ditu;
eta zaldiak burua, astinduko du pozez beterik;
eskerrak eman ez euriari.

EGOERA

munduaren egoerak,
urratzen dit bihotza;
ez da nire gogoa,
baina errealitatea gogorra da.

Baikorra izan nahi nuke...

Jakin nahi dut, nora garamatzazuen!
nik itzuli nahi dut pikondoaren gerizpera,
epikuroren lorategira.
estigmak askatasuna murrizten du,
harreman ezin ikusizkoak bihurtzen.
Baina nire zokolutik diot:
ezin dudala saihestu, munduaren egoera.

MAITATZEKO GARAIA

Magnolioak zetarizko eskuetan;
zertarako madarikatu oraina?
Zorionekoak maitatzen dutenak,
zeren ez baitaude inoiz bakarrik.
Orain da maitatzeko garaia.

Tximua pentsalari bihurtu zen;
zeruak txunditu zuen;
unibertsoak liluratu zuen;
hostoak baztertu zituenean.

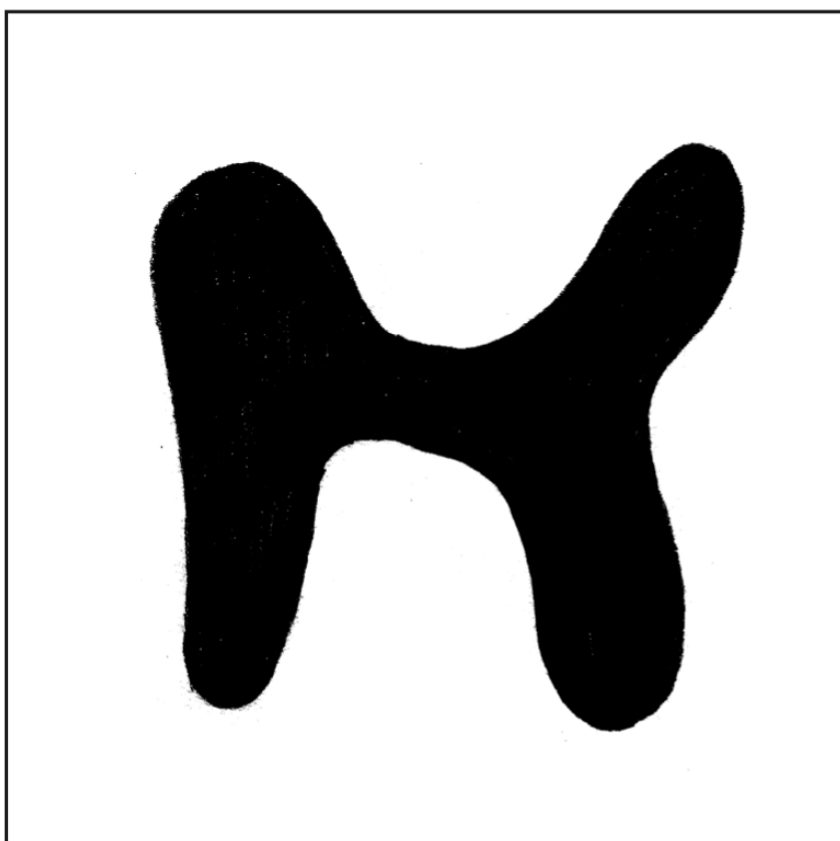
Maite dut gaua,
maite dut eguna,
maite dut;
zure begietako tristura.

UDA

Garaia da,
eta jada;
sorbeltzak txioka dabilta zeruan,
zeru urdinean.
udan sartuak gara,
edertasunez beterik dago izadia.

Kantatu, abestu du zozoak
uxatu dira mamuak.

Faunoa lorategian, dabil txirula jotzen;
maiteminduentzako.
Izpiritu askea, ez da txandala.
Epikuroren lorategia joria da.
Jan dezagun sagarrondo honetatik...!

HANDIA DA MUNDUA

Bide hautsez beteetan zehar,
handia da mundua;
hainbeste bide daude...!
Handia da.
Gehienok askatasuna, eta berdintasuna
nahi dugu.
Baina egunerokotasunak irensten gaitu.
Pertsonen ekintzak,
unibertsalak dira...
Globalizaturik gaude,
etorkizunean bizi gara.
Asko aldatu da mundua...
Hiri txiki hau
mundu bat da.
Ez galdu, nekez irabazi genuena.

KOKAKOLAK AGINTZEN DU

Eskasian bizi gara
hori ez da berria.

Eskasian biziko gara
neguan estu gerria.

Kokakolak agintzen
duela hori da egia.

TRAFIKARIAK

Zuen boterea indarkeria hutsa da;
arma trafikariak;
eroso zabiltzate munduan;
handia da zuen boterea,
handia da zuen merkatua.
Baina egun batean, eroriko da dena;
orduan pozez beterik, dantza egingo dut,
eta igurtziko ditut eskuak;
jakintsu bat bezala;
zeren azkenik gizadia,
aske izango da.

ASKATZAILEAK?

Bagdaden sartu zineten gaizkileak,
zuen filmetan bezala.
Mertzenariak; atzerriko herri batean,
zuen herritik hain urrun,
zuen inperioa indartzeko.
Bonba atomikoa, aitzakiz jarri eta,
petrolio helburu.
Bagdaden sartu ziren mertzenariak...
Jendea hil, emakumeak bortxatu,
Jainkoaren izenean;
lapurtu, hiria erre.
Infernu bat sortu; hori da guztia.

Irakiarrei zerien justizia.

NORMANDIAKO BATAILAN

Egia da

Normandiako batailan

gizon askok galdu zutela bizia,

proletarioak gehienak,

ez ziren mertzenarioak;

eramanak izan ziren,

bertan hil zirenak:

harginak

nekazariak

galdaragileak

argiketariak

arotzak

fresatzaileak.

Hau da:

herri xumea.

SANTA AGEDAN EGINA

Banoa nire burua jasotzen
madarikazio baten
ondorioetatik ateratzen
poema aleak josten
nire poemarioa konposatzen.
Zozo bat dabil basoan
txantxangorria leihoan;
bere hamar begiekin.
Ahaztu nahi dut,
maitatu nahi dudalako.

BADAGO HARITZ BAT

Bideak narama
nire mendira,
badago haritz bat;
lore txiki
eta ezkurren artean,
bere gerizpea
ez da niretzako soilik.
Oi! nola behar ditudan besteak...

LAGUN MAITEAK

Begirunezkoa izan dadila topaketa.

Lagun maiteak:

lorategi honetan,

bekaizkeriak ez dezala aterperik izan;

garbia izan dadila elkarretaratzea.

gauza bat ikasi dut, eta pozik nago;

mundua herri handi bat dela,

eta kolore anitzetakoak garela.

Bizitza gertatu egiten da;

azkenean berak arrazoia du beti.

Ezpata baina hobea lorea.

nik krabelinak maite ditut...!

OTSO ZAHAR BAT

Esan nizuen, otso zaharra eta bakartia nintzela
zaharra eta bakartia;
baina maite dut taldea
60 urte ditut,
maitatzeko denborak irentsi nau,
konturatu gabe,
atzo gaztea nintzen.
Hausnartzen dut iragana;
ez naiz moralista, baina benetako maitasuna,
ez da erosten.

BAKARDADEA

Bilatzen dut nire txokoa
txoriek beren kabiak bezala
bakarrik egon nahi dudanean.

Baina era berean
bilatzen dut jendea.
Berotasuna,
lagunartea
Epikuroren lorategia.
Bakardadea beti ez da nire borondatea.

Atzerria da mundua
zokulu honetatik ikusita.
Tristeak dira jenderik gabeko plazak...
Maite dut lagunartea,
eta elkarretaratzea.
Maite ditut kale jendetsuak.
Zaila da maitatzea.

LAGUNKIDE MAITEAK

Bakarrik nator
baina ez dut bakarrik egin bidea
lagunak izan ditut gogoan
berriro ikusiko ez ditudanak gehienak.

Hutsik nator
ez dut ezer ekarri
hitzen denbora delako
oroimen onena
lagunkideen artean.

Bakarrik utzi gaituzue
garaia baino lehenago
zuentzako laudorioak
eta lore ederrak.

Iraunkorrek zarete oroimenean.

EZAGUTZEN DUT

Izpirituaren mina
malenkonia gazi-geza da,
tristezia goxoa
sakongunea oinazea.

Ezagutzen dut erotasuna
badakit zer den paranoia
badakit zer den sakongunea.

Bizipenak jada
erotasuna adiskide
bilakatu du.

AIPATZEAGATIK

Geltokiko banku zahar batean,
eserita nengoelarik;
begiak lurrera begira
bapatean lagun zahar batekin egin nuen topo.
Bera Bilbotik zetorren
ni berriz Donostiatik.
Goizak horrela izan nahi zuen;
eskizofrenia aipatu nuenean bakarrik geratu nintzen.
Asko maite nuen...

EZ DA DENA TXARRA IZAN

Ez da diruagatik,
maitasunagatik ere ez.
Konturatu gabe erre egin dut,
nire gaztetasuna psikiatria dela medio;
baina maite dut.
Infernuan ere, ez da dena txarra.

Badakit zer den zoriona.

KUZKURTURIK

Kuzkurtuen itzalik gabe
ate nagusitik sartu,

eta atera nahi dugu.

Ez gara gaizkileak,

erotzea gaixotzea da.

Zigortzen den gaixotasun bakarra.

NON GALTZEN ZARETE?

Ez dakit non geratzen diren
pertsonek baloreak,
duintasuna galtzen denean...

Izar herratuak,
karriletako erregeak.
Bidaiari isilak.

ZIRTZILAK

Alde orotarik zirtzila dario;
zirtzilduen ideologia, pobrezia.
Hain kantatua,
jende urriak garria;
eskuak gorantz jarriak
limosna baten eske.

GORROTOAREN EGUNA

Poema hau
sortzen ez badut;

gaur ez dudala jan
sentituko dut,
zazpigarren elurte hau
kuku-elurra lagun
gorrotoarena da.

Beltza
aspaldian
sentitu ez nuen sentimendua.

Gorrotoak
itsutu baitu nire bihotza,
eta ezintasunez beterik,
estutu ditut ukabilak,
ikusi baitut
nola ezkerrekoak direla
esaten duten jende faltsuek
eta hipokritek,
bultzaka
tabernatik bota duten
behartsu koitadu bat.

MADARIKATUA

Ez nuen nik bilatu
baina erotasunak,
eraman ninduen
uholdeak dena
eramaten duen bezala.

Madarikatua
erremediorik gabe madarikatua,
eromena ez da barkatzen
besteek pentsatzen dutelako
sano daudela.

Eroaren hitzak ez du balio.
Ospe txarra dut,
baina aske naiz.
Maite dudalako nire burua;
erotu egin nintzen,
hori da guztia.

EKAITZAK AMAITZEN DIRA

Ezerk betetzen ez zaituenean,
alegia bizitza inertzia bihurtzen denean;
orduak zure baitan bildu.
Pentsatu aurrera zoazela,
eta zoriona mito bat dela
beti irauten ez duena.
Pentsatu bizitza bakarrik dagoela;
bizitzeko bagara...
Maitatu bizitza;
maiz gauza xumeenak pizten gaitu.
Izan haurrak bezala,
izan apalak.
Hilerrietako elurra bezala.

ZU ETERNALA ZARA

Sinisten dut
zerbait izatekotan
Jainkoa deitzen diogun hori;
eternala eta mugagabea dela.
Sinisten dut ezerezetik
ez dela ezer sortzen,
ez dakit zer den Bera.
Denok gaude unibertso honetan,
baina gu ez gara eternalak.

BEHAR ZAITUZTET

Behar ditut besteak
arrainak ura bezala;
besteak dira nire ispilu,
besteak dira leuntzen nautenak,
besteak dira nire zalantzen eragileak.

BEHAR DITUT BESTEAK

Ez dago jenderik
tristeak dira jenderik gabeko plazak.
Eguzkia aurpegian
gogoko dut une hau,
neguko eguzki goxoa,
eguzkiaren keinu luzea.
Sasietan ez dago lorerik.
Baina hipokresiarik ere ez.

ARIMA URRUNAK

Zebrabideetako arima urrunak
hiritako biztanleak;
bakarrik gaude jendetzan.

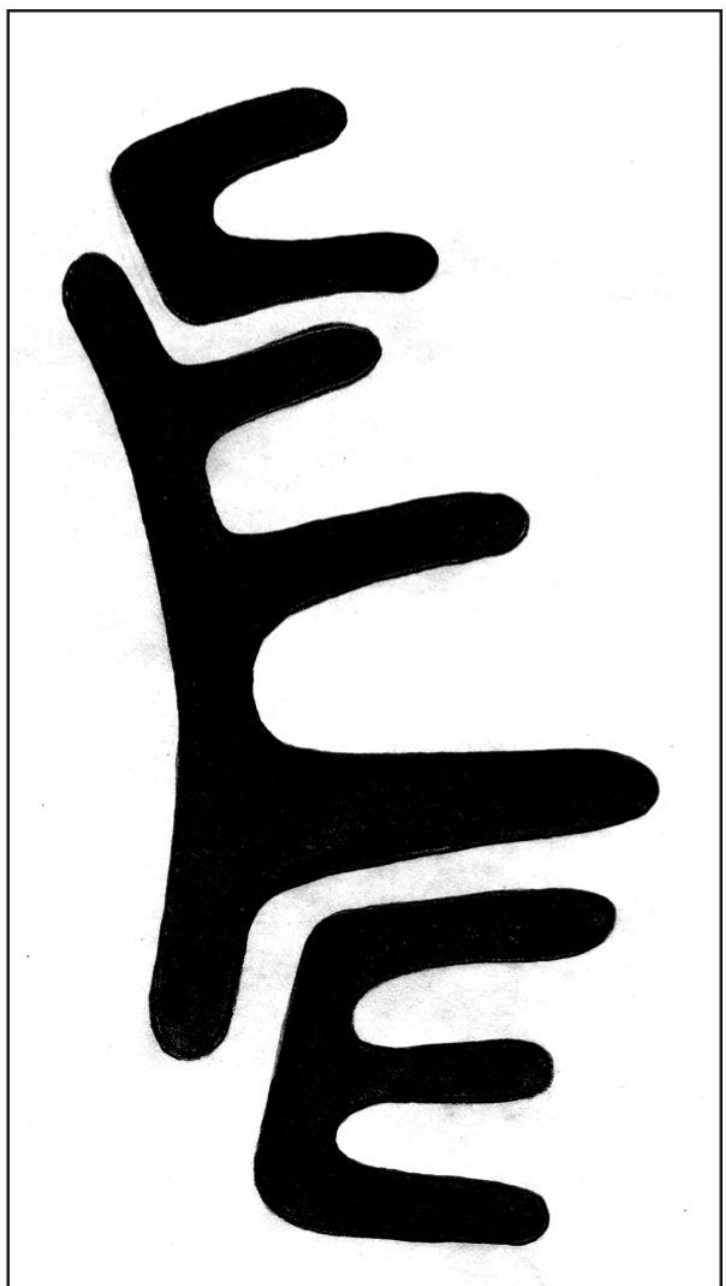
Supergizaki bat
izan behar du batek;
inolako maitasunik gabe bizitzeko.

Bero bila, irten naiz kalera,
eta hotzik itzuli naiz;
poesiak eman dit atsedena.

Zerbait hautsi da,
nire bihotzean.

HERIOTZAREN ATARIAN

Behar ditut besteak,
ez baninduzue ezagutu
bakarrik geratuko nintzatekeen
heriotzaren atarian,
hotzak hiltzen,
zeren besteak ez badaude:
bizitzak ez du zentzurik,
behar ditut besteak.

GOI MAILAKO MAITASUNA

Nola kimuak lorea
neska lagunak maitasuna.
Gehien maitatu nuen emakumeak,
ezin du eskuratu;
aske den bihotza.
Adina, maitatzeko bazina...
ez duzu ulertu,
nire maitasunaren grina.
Udazkenean bizi da nire bihotza.
Hain ulerkorra beharko luke izan,
nirekin etorriko litzatekeen emakumeak..
Goi mailako pertsona
sentibera
anitz sentibera.

URRIKALGARRIA

Gizon hark
errukarri itxura zuen;
benetako disidentearena.
Bere etxeak,
leizezuloa zirudien,
eta han bizi zen pakean
natura maitasunez trataturik.

Amaraunez beteta zeuzkan gelak.
Eta amaraun haietan izugarrizko
armiarma beltzak bizi ziren.

Berak nahi zuen moduan bizitzeagatik
ez zen onartua.
Batzuek bera pasatzerakoan
gezur-eztulak egiten zituzten,
edo listua botatzen zuten.
Haurrek iseka egiten zioten,
eta harriak bota.
Badator gure arlotea esanez...

Zakurrak zaunka egiten zioten
eta berak mindurik
bide zaharra hartzen zuen
koitadu bat bezala.

Gaiztoa zen mundua berarekin,
zapatak zimurrez beterik zeuzkan;
hausteko bidean.
Zaborretan egoteko egokiak.
Bere jazkera ere ez zen
batere arrunta;
modaz kanpokoak ziren
arropa guztiak.

MAITASUNARI EMANAK

Maitasunari emanak maitea,
bestela ez du merezi.

Hemen nauzu
nahi duzun guztirako jarria.
Maitasunean baldin bada,
txantaiarik gabe.

MAITASUNA

Maitaleek musuak landatzen dituzte;
musu horietatik jaiotzen dira loreak.
Maitasunaren kalitatea adierazten dute...
Loreak politak dira, baina musu batzuk
pozoiturik daude.
Musu horietatik, belar txarrak jaiotzen dira.

Mitoak sortu ditugu;
hainbeste kantatu da maitasuna...
Hainbeste sexua.
Maitasuna aipamen zaila da;
eta hainbeste txandala daude...

ZURI

Banandu ginen,
amildegi bat utzirik tartean;
elkar ezagutu ez bagina bezala,
ahazturik dago azken musua.

Urruntasuneko argia, zu zara, nire itxaropena...

Patetikoa izan zen,
Santa agedako patioan ikusi, eta entzun nuena;
bisitariak, kantari eta dantzari psikiatritzatuekin;
txaranga batek lagunduta.

Goiko zeruak gorde dezala,
luzaro nire arima...
Kantak zioen.

GAUR

Gaur begiratu dena
begiak zabaldurik;
miretsi dena,
maitatu bizitzaren miraria.
Miretsi, miretsi dena,
azkeneko eguna izango balitz bezala.
Ez zara damutuko...
Begira tximeleta hori,
azaroan gaude,
eta bizi nahi du;
tximeleten bizitza, laburra izan arren...
Bizitza da daukagun gauza bakarra;
ezer gabe joango gara.
Maitatu gaur, posible bada.
Bilatu zure bakea,
agian bihar ezingo duzu.
Poema hau guztiena da.

PATXADAN ETA PAKEAN BIZI

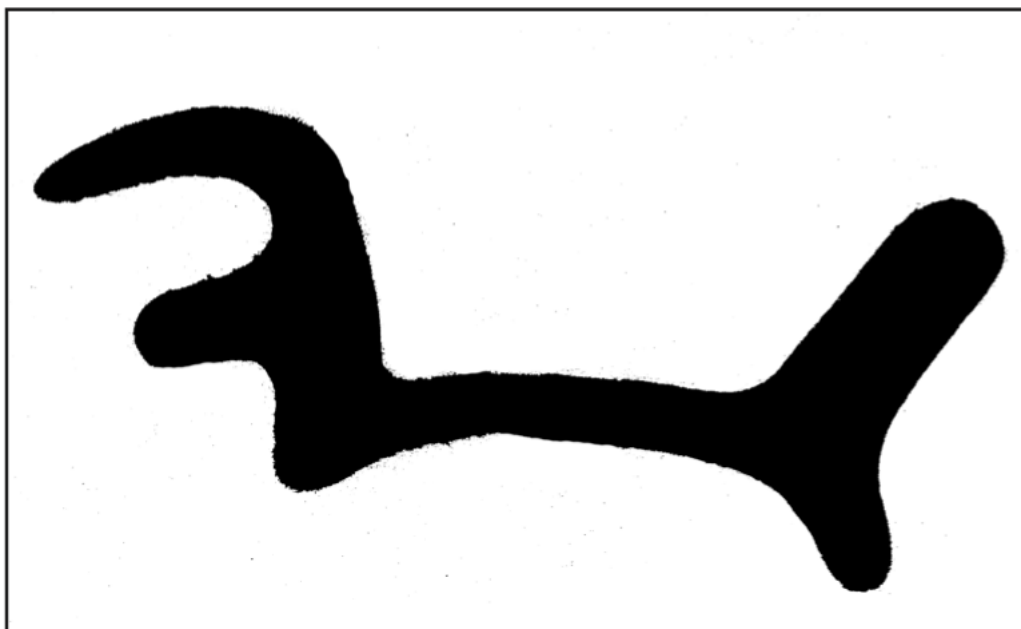
Esan nahi nizkizueke
barre egiteko poemak.

Egin barre bihotzez...

Baina zorionak gutxi irauten du
batzuetan bakarrik gertatzen da.
Presak eta gorazaletasunak,
abere arriskutsu bihurtzen gaituzte,
mundu zibilizatua deitzen diogun hori
eszentrikoa iruditzen zait.

Non dago atzoko patxada, eta atsedena?

Dena presaka eta orain nahi dugu.

EDERRA DA ASKATASUNA

Sarrailek maite dute herdoila;
zein ederra den askatasuna libertari!
Txintxarriaren jaia dakart eskuetan,
preso batek ihes egin duelako.
Poliziak bere bila dabilta artadian;
baina ez dute sekula harrapatuko,
gaua dauka bere alde.

EROTASUNA EZ DA KUTSAGARRIA ETA GIZATIARRA DA

Eskizofrenia kimu bat udaberrian
ahotsak entzumenean;
batzuek ezargarriak
besteak iraingarriak
beldurgarriak,
eta goxoak.
Behartasunaren amildegiak
badauka zer ikusia erotasunarekin.
Gehienak
txiroak dira,
nahiz aberatsak ere erotu.

Ur garbiak nahi ditugunok,
denok askatasuna nahi dugu.
Ez dute denek ulertzen...

Erotasunak nire bizitza mugatu du.
Aipatu nahi dut bereziki:
Nietzsche, gontz handi hori,
europar handi bat.
Soseguaren itzalez beterik.

HERIOTZAREN PENDULOA BEZALA

Hondoa jo nuen,
gizatiarra eta arrunta da;
esan nahi dizuet, zeren:
beheraldi sakona pairatu nuen.

Desiratzen nuen:
zuhaitz batetik
nire burua zintzilikatzea.
Sufrimendu hura, betirako amai zedin.

EROAK ULERTZEN DU

Eroak izan dezake,
halako agerpen biblikoaren itxura
edo bapateko argitasuna.
Baina eroak ulertzen du;
ez da hain eroa,
ez da txorrea.
Soilik desberdina da,
ez da onartua, eroa izateagatik.
Horregatik batzuek,
nahiago dute psikiatrikoa;
bertan seguru sentitzen direlako.
Eroak maite du bakardadea,
berak hautatzen duenean.

SORMENARI LOTUTA NAGO

Baditut desioak
baina handikeriarik gabe;
poseditzeak ez nau zoriontsu egiten.
Sormenari lotuta nago;
horrelakoa da nire bizitza.
Ez dut tenplua gurutzatzen,
ez dut erlijiorik,
baina bai kontzientzia
eta sinismenak.

ESAIEZU

Esaiezu lagun
zenbat lan egin behar den,
liburu bat egiteko.
Sugeak bezala,
larru berri bat
behar duzulako,
jarraitzeko arima elikatzeko,
liburu berria,
zailagoa dela konturatzeko.

KALEAN ENTZUNA

Kalean entzundako
gertakizun bat:
oihanean sartuak ziren
ehiztariak, oihan ilunean.
Tximuak saltoka zebiltzan
zuhaitzetan.
ehiztari batek agerian,
zegoen tximu bati;
tiro egin zion,
eta tximua zauriturik,
balak eman ziolako bete-betean,
lurrera erori zen.
Eta tximua nigarrez, malko tanta lodiak
begietatik irten zitzaizkion..
Tximuak oihaneko belar batzuekin estali zuen zauria.
Baina ehiztaria gizon bat zen,
eta urrikaldu gabe, kulatarekin
buruan jo zion, eta azkenik tiro hilkor batekin,
tximua akabatu zuen.
Oihana isildu zen.

HIRIAN

Bapatean
itzali dira
hiriko argiak.
Hasi da eguna...
Kalea presaka doa
goizaren zulotik.
Eta zebrabidean
bi gizon
ikusi ditut
elkarri
barkamena eskatzen
estropezu egiteagatik.

AGIAN DENA ESANA DAGO

Gehiena esana dago,
agian esateko modua aldatzen da soilik,
hainbeste idatzi du gizakiak...
Izarpean,
zein ez da liluratu?
Zein ez da maitasunarekin liluratu?
Nork ez du ikusi zelaietan itsaso bat?
Hainbeste gauza eder daude kantatzeko...

Poeta:

ez al duzu emakume baten sabelean eskua jarri?
Eta asto bat jaiotzen ikusi?
Baina gehiena esana dago.
Ikusi dugun guztia berdin sentitu dugu;
baina beste modu batean adierazi.
Batuetan ikusi,
sentitu eta isildu,
poemak iraun dezan.

EDERTASUNA BEDEREN

Poesiaren zelaietatik
belar xume bat
besterik ez da geratzen
haizeak makurtzen duen belarra.
Eta belar hori,
besterik ez bada;
belar hori da
nire poema.
Eta dirau;
nahiz uda
nahiz negu
poemak dirau.
Hilkorra izatearekin konformatzen naiz;
sentimendu tragikorik gabe.

KOLDARKERIA

Agian askatasuna
belardian dabilen
arratsaldeko haizea bezala;
jostagarria eta iheskorra delako,
errotu gabea.
Betidanik nik ere
izan dut
ihes egiteko joera.

Alaitsu
txistuka
makila bat,
motxila bat bizkarrean;
bideetako hautsa harrotzen
amestu nuen
nire askatasuna.
Baina koldarra naiz.

DENA HASTEN DA

Nire izaera paketsua da;
maitasunak irabazi dio gorrotoari.
Orain dena desberdina da.
Nire pausoak;
arima herratu batenak dira.
Dena hasten da,
borondate onak:
bihotzeko lorategian,
atsedena hartzen duenean.

PILTZARREN IDEOLOGIA

Entzun iezadazue;
handia da gizakiaren oinazea
krudelkerian bizi gara,
eskasian;
betirako dirudien
madarikazioan.
Entzun txiroen kantua
neguko piltzarren oihua.
Hor dago lunpena
karitatearen menpe,
zokoluetan bizirik.

ARIMAREN EGOERA BAT

Poesia arimaren egoera bat da,
askok bizi duten egoera.

Irakurle maiteak:

baina gutxi batzuek

garatzen duten egoera.

Nire lagunak poesia zaleak dira

eta batzuek poetak;

iturri anitzetatik irakurri duten poetak.

EZ DUT LEHIA MAITE

Parnasoa ez aipatu
ez da nire mendia
ez dut lehia maite.
Poeta maiteok,
mundu materialista honetan;
txori bat maite dugu, bereziki denok.
Kukua.

KRISTO HILKO DUTE

Mundu zabaleko bideak,
ibiltarien pozgarri;
loreak daude ertzetan.
Bakuntasunez beterik
ibiltaria pozez doa,
eta erramu haizeak
gogoraziko dio berriro
Kristo gurutzatuko dutela.

BEGIRUNEZKO HARREMANAK

Eskizofrenia loratu zenetik
nire bizitza betirako
aldatu zen.

Bizitzaren erdia kasik,
psikiatrian sartuta egin dut.
Begirunezko harremanak nahi ditut...
Norbaiti begirunea galtzen zaionean
askatasuna amaitzen da.

BAZIRUDIEN

Bazirudien
dena bukatu zela;
eta larrosak bezala
poesiak argia ikusi nahi du;
ezin du geratu,
edertasunarekin egina du lotura,
zer naiz sortzen ez badut?

MISTERIO TENTAGARRIA

Erabat isiletik
itxaropenez beterik...

Oi! misterio hori
misterio tentagarria
bakarrik sentitzen garenontzat.
Norbaitek,
edo zerbaitek,
egin duela guzti hau.
Hori pentsatzea...
Baina hala ere misterio bat da.
Ezerezetik sortzea,
zerbait sortzea;
posible ez delako.

Oi! hori, misterio hori
bakarrik sentitzen garenontzat,
misterio tentagarri hori...

BORONDATE ONEKO PERTSONAK

Borondate oneko pertsonak
lurra sareratzen dute
bizitzaren alde daude.
Horrek asko pozten nau.
Baina gehiengoa beti
ekonomiaren menpe.
Lukurreria,
eskasia
horregatik poetak hartu zuen
emigratzaileen ontzia;
eta nor zen
galdetu ziotenean...
ez zekiela erantzun zuen.

DESERTUKO HAIZEA OINETAN

Nire bizitzaren pausoak
bizitzarekin doaz;
desertuko haizea oinetan
poemak hausnartzen bidean.

Zer garen jakitea ez da erraza;
nik nire bizitzan
kontraesan asko aurkitzen ditut.
Poesia ez da erraza
ez da erraza poeta izatea.

Nire kaia
nire kantuen sorterrria
nire nahiaren azken hatsa,
lagun leiala
tristeziaren kabia
pozaren argia
bizitzeko zergatikoa
nire ezkutalekua
poesia.

KONTUZKOA DA DENA

Behar dut gain bateko ikuspegia
sentitu bidean utzi ditudala
nire kezka;
gizatiarrak eta arruntak, oso gizatiarrak.
Urak edango ninduke
nora jo jakingo ez banu...
Beharrezkoa zait poesia
horregatik idazten dut
eta mantentzen dut bakartiaren sugarra.
Kontuzkoa da dena;
eta ihesi doa musika
bihotzaren bidezidor batetik.

UDABERRIA GERTU

Elurraren poema zuria,
oinezkoen arrastoak ezabaturik.
Urruntasunean ikusten dira;
mendiak elur motzetan,
eta arbolak, eta zuhaitzak ere, kimuz beterik,
txorien denbora da, itzulera, kuku-elurraren garaia.
Lehendabiziko loreak ere,
hasi dira loratzen.

Munduari uko egin gabe,
munduarekin pakean;
arrenkuraz eta gorrotoz, bete gabe. Zentzurik bai,
bestela bizitzak?
Maite dut!
Nire askatasunaren jabe naiz.
Maitasunez beteriko, etorkizuna...

Artxiboetan katoliko, bizitzan bilatzaile.

Aspaldi erabaki nuen, nire bizitza,
nire jarrera bizitzan;
poetarena izango zela
nahiz inork ulertu ez...
Nire orakulua burukia da,
eta zeruari eskatzen diodana da,
nire borondatearen indarra, indartu dezala,
posible bada, aurrera egiteko...
Maitasunak soilik ematen dit zoriona, gizadia maitatzeak.

Askatasuna neurri batean, bakardadea da.
Eta gorrotoa gaizki doakio bakartiari.
Askatasuna erantzunkizun eder bat iruditzen zait.

POETAREN JARRERA EZ DA ARRUNTA

Zer egin behar du poeta batek?
Poeta batek idatzi egin behar du, batez ere.
Poetak gizaki arruntak dira.
Baina beraien jarrera ez da arrunta.
Niri artistak iruditzen zaizkit.
Umilak, alfonbrarik gabeak.
Baina batez ere, aske izan behar dute.

GURE DENBORA MUGATUA DA

Ezin dugu jakin
misterioak gordetzen duena;
ez dugu ulertuko,
nola bete den huts handi hau.
Ulertezina guretzako
neurria eta denborarena;
definitu daiteke, baina ulertu ez.
Mugaketa guztiek espazioan,
mugaketa berriak sortzen dituzte;
espazioa amaigabea da.
Denbora amaigabea du betikotasunak.

Poetok maite dugu mundua,
maite dugu bizitza,
maiz izugarria;
ederra da dena.
Bere lorian
koroatzen dugu
unibertsoa.
Norbaitek esango al dit
nola bete den huts handi hau?
Alegia nola sortu den,
halako edertasuna,
eta halako handitasuna?

BIZITZAN DATZA GUZTIA

Nire bidea,
gizaki guztion bidea da;
nahiz, maiz madarikatu.
Begira gizakiaren edertasuna.

Konortea galdu gabe
egiaren eremuan;
bizitzan datza guztia.

Hiltzen naizenean:
ez dut ezer ikusiko
ez dut ezer entzungo
usnatu edo ukitu
ezta ere dastatuko
hila egongo naiz
ez dut ezer sentituko
ez naiz berriro esnatuko.

Betirako bizitzaren desioa;
ahalmena,
Jainkoaren pribilegioa da.
Amets zahar bat,
betirako bizi nahia
amets gizatiar bat.

Ez dakit nola sortu den guzti hau;
baina hemen nago.

NOLA MAITATU MISTERIO BAT?

Ezin dut nire bizitza
misterio baten menpe jarri.
Nola maitatu ikusten ez dena;
misterio bat dena?

OTOI EGIN DUT

Dena ulertuko banu
Jainkoa izango nintzateke.
zerura hurbildu naiz,
ni hurbiltzen naizen moduan;
bakardade honek,
gaua zauritzen duelako;
eta otoi egin dut isilean.

Izarren hatsak,
ihintzaz busti du dena;
eta Madalenak
oinutsik egin du bidea.

EZ DUT ZURE ARGI ITSUKORRA IKUSIKO

Misterio bat zara;
leize handi bat.
zu amaigabea zara
eta betiko.
Zeruetako Jauna,
baina gu ez.
Ez da zure borondatea,
munduaren egoera.
Lotsa sentitzen dut,
pertsonez izateagatik.
Ez zara zu nire oinazearen auzia.

AMARI

Bizitzeko banintzen
Oi! zure sabela
lehendabiziko etxe
itsaso epela.
Bizitzeko banintzen
Oi! zure sabela.

Kukuak kantatu zuen
ama ehortzi genuenean.

DENA BUKATZEN DA

Denak dauka hasiera
beti hasiera.

Denak dauka amaiera
beti amaiera.

Infinituak eta betierekotasunak ezik...

Dena aldatzen da
dena bukatzen da
tragediarik gabe
bukatzen da dena.

Hori da naturaren legea
naturaren esentzia
aldakortasuna.

Ez du inork irabazten
betirako behintzat
denbora kontua da dena.

Horregatik
maite dut hainbeste askatasuna, libertari.

Ez dago heriotza ederrik
bertan geratuko da dena.

Nire hezurrekin
ez kartzelarik egin.
Eta daudenak suntsitu
utzi txoriei bertan kabiak egiten
saihets hezurrekin.
Txirulak egin besteekin...

EZPAINETAN DARAMAT

Ezpainetan daramat
hitz eder baten ardura;
zetarizko korapiloa.
Partzialak ditu fruituak.

ELURRA GALTZA MOTZETAN

Poesiari loturik nago
edertasuna maite dudalako;
poesiaren leizean sartu nintzen.
Aurtengo elurtea ere ez dut,
inorekin partekatuko.
Bakarrik nago.

ELKARRETARATZEKO GOGOZ BETERIK

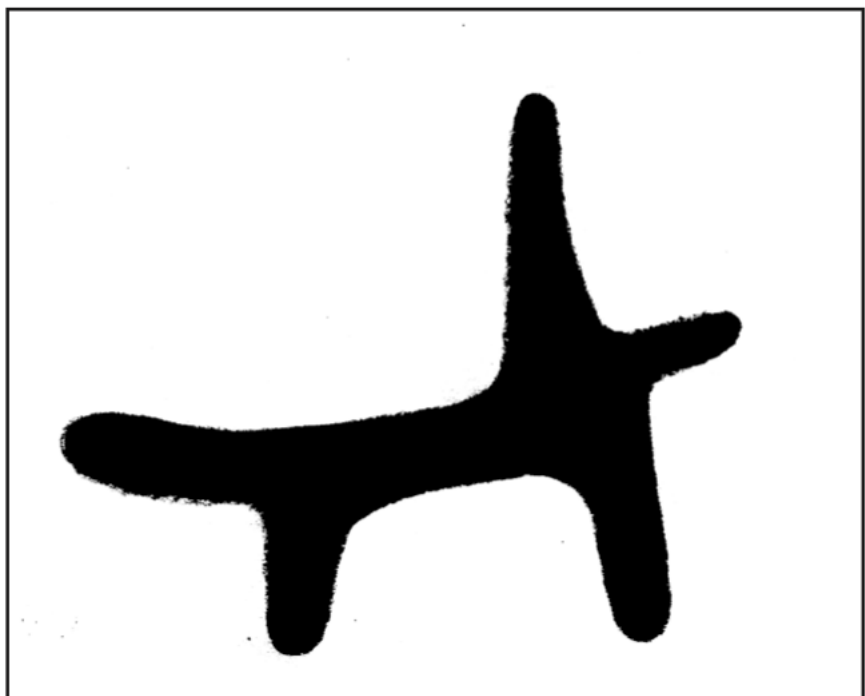
Hemen nago
nire txokoan.
Elkarretartzeko gogoz beterik.

Zabaldu langa hori, lainoetako jauna...!
Natura maite dugu; natura gara, loreak bezala.

Eskuetan hartu dut,
ezkur aletxo bat;
iradokitzailea.
Sormenaren hazi berezia.
Oi! natura miresgarria...
Zelai honetan libre,
animaliak bezala, baina solasean;
lagunak bezala.

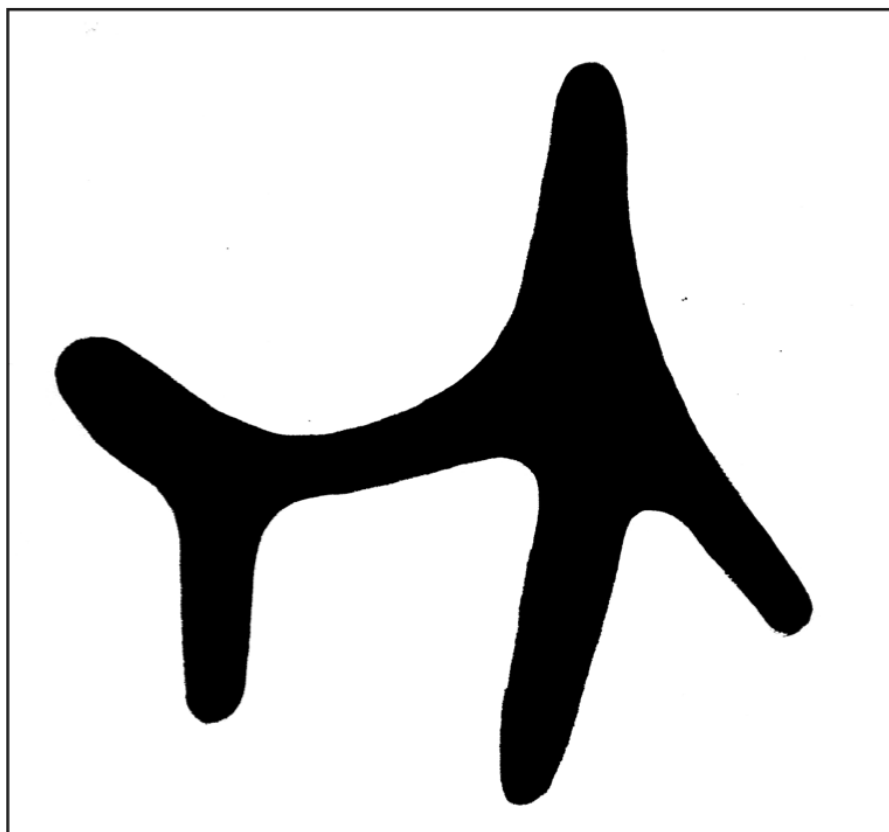
Zabaldu langa hori
lainoetako jauna.

Hemen gaude naturan elkaturik;
oinetakoak belarrez beterik.

BELDURREZ BIZI ZEN

Ate joka
ibiltzen zen eskean;
eskasian bizi zen.
Behatz puntetan
norbaitek ikusteko beldurrez,
bai, beldurrez bizi zen.
Beldurrez ematen zizkien txanponak dendariei,
beti gastatzeko beldurrez.
Hain zen txiroa...
Lotsaturik ate joka,
eskua luzatuz
limosnatxo bat eskatzen
Jainkoaren izenean.
Horrela bizi zen
errukiorren bihotz xamurrengandik
jasotzen zuen diruarekin;
ardoa eta ogia
erosten zituen
hilik aurkitu zuten
atari batean.

NIRE ONDAREA

Nire ondare xumea poesia da.
Gainontzekoak
objektuak ez dira asko.
Poseditzeak
ez nau zoriontsu egiten.
Poesiarekin liluratuta nago.

SORMENAREN EREMUA

Zigortuta nago
poemak idaztera;
ez da zigor txarra,
okerragoak badaude.
Gogorra da poeta izatea,
gogorra den bezala,
beste edozein lan.
Ni, alde horretara
okertu nintzen;
ez naiz beste ezer,
poeta soilik.

Baditut lagunak
nahiz urruti,
maitatua naiz,
ez naiz kexu
nire suerteagatik.
Bide traketsetik
lortu dut,
poeta bat bezala bizi.

Zuek badakizue,
zein gogorra den bizi.

Kontzientziarik ez bagenu...
Baina kontzientziadunak gara.

Poetok, sormenaren eremuan bizi gara.

UNIBERTSOA DELA ETA...

Hutsak ez du ezer sortzen
betetzeko hutsunea baizik
nola bete den dena izarrez
unibertso hau, ez dakit.

ZEHARO EROTUTA

Eta egun batean
kalera irten zen,
herriko plazara;
ozenki oihuka
IRAULTZA!
IRAULTZA!
Kale barruan gorde arte.
Erotuta zeharo erotuta,
eta korrika;
IRAULTZA!
IRAULTZA! Esanez
bularra sutan zeramala.

BEKAIZKERIAZ BEGIRATU

Bizitzako gauzarik ederrenak
ezin ditut adierazi.

Lagun maiteak
bekaizkeriaz begiratzen zaituztet.

Lagun sosegatuak
maitatzeko eginak
maite dut zuen izaera paketsua.

Mundua maitasunez begiratzen duzuen orori
bekaizten natzaizue.

ZAPATAK

Zapatak ibiltzeaz,
gastatu egiten dira:
zimurtu, eta azkenik hautsi.
Balio dute musikarako,
etzanda gaudenean,
begiratzeko. Zigarreta puntak itzaltzeko.
Zaborretan, noizbait ikusiak.
Edo belarrez apainduak,
belarra jango balute bezala.

OI! ARIMA SENTIBERAK

Oi! arima sentiberak
zatozte,
gaztaroko
kantuak
kantu loratuak,
odol beroaren
arantzarik gabeko
lore gorriak.
Oi! arima sentiberak;
maitasunaren alde
egon beharrea
kontra bazeundete;
alegia
belaunaldiak
maitatu gabe,
alperrik litzateke
nire maitasuna.

HITZA

Bizi hitza
hitzen artean bizi
hitzekin sortu
poema bat:
sentimenduak adierazi
sakonak badira hobeto.

24 ordu irauten du egunak
edozer gerta daiteke.
Agian euritan
ibili beharko dugu,
edo itzala bilatzen;
jendea da beti
kalean dagoena.
Adibidez gaur
aterkia beharko dugu.
Denok daramagu aterkia.
Denontzako euria
beharrezko ura
lainoa gailurretan
ibai oparoak.

ESADAZUE

Esadazue zer egin nuen hain oker,
bitza oraino, hain traketsa izateko?
Ofizialki beti garapenik gabe.
Nire ibilbidea, traketsa izan da.

KONTZIENTZIAZ JABETU GARA

Begira komisario jauna:
abertzaleengatik izango ez balitz
iada ez genuke gure
hizkuntza zaharra
erabiltzeko aukerarik izango.
Eta hizkuntzak dira,
herrien ezaugarri nagusienak.
Abertzaleei esker
gure naziotasunaren
kontzientziaz jabetu gara.
Abertzale izatea, gauza naturala da;
nola jakin herri bat garela, kontzientziarik
ez bagenu?

GIZAKIA ANITZA DA

Mundua ez dago geldirik
nahasi egin gara
kolore guztiak.
Gizakia anitza da
bakoitzak
bere balioa
erakusten du
mundu asko daude
mundu honetan.
Beharrezkoaren bila
gabiltza denak
hori da guztia.

BIZITZA GOGORRA DA

Zahartu egiten gara;
ahalmenak galtzen ditugu.
Bizitza gogorra da,
esaten zuen beti
poeta txiro hark;
partitu zarete,
beldurtzen gaituen
bide horretatik.

BIHOTZEKO EMAKUMEA

Non gordetzen zara baina,
nire eskuek ez dute ikusten
zure aurpegi zuria,
bihotzeko emakumea.

Non zara baina,
ametsetako basoan galdua?

HAIZE ON BAT

Haize on batek jo du
nire leihoan
adiskidetasunari esker
arantza lore bihurtuz.

SUGEA BEZALA

Sugea azalberritzen den bezala;
heriotzak bere sudurra
erakusten duenean...
Onena, sugeak egiten duena egitea:
azalberritzea.

BETIRAKO ZELA IRUDITZEN ZITZ AidAN

Gaztetasuna betirako zela
iruditzen zitzaidan.

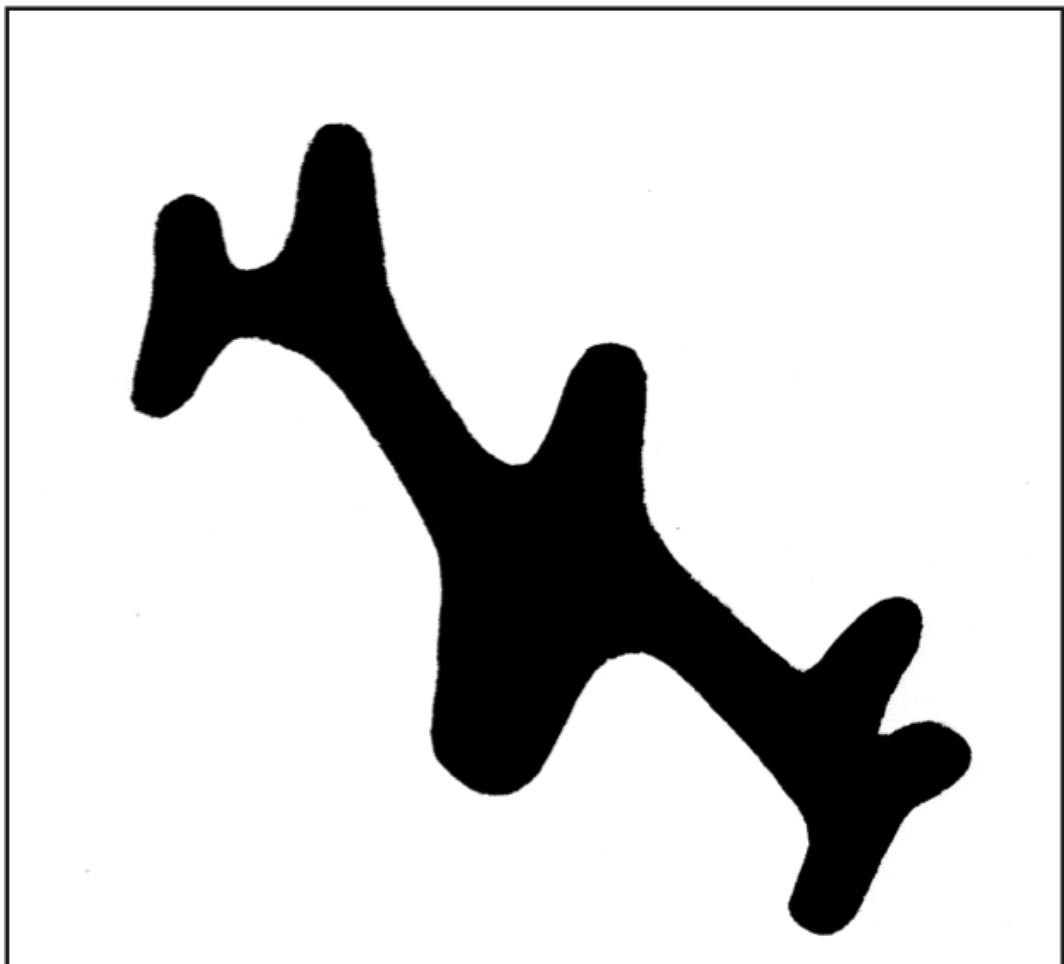
Ez zaituztet bekaizten
egungo gazteak.

Nire atean udazkenak jo du.

GOGORRA DA BAKARDADEA

Zein gogorra
egiten zaidan bizitza,
banatzen ez dudanean.
Bakardadea nahi ez dudanean;
gogorra da bakardadea.

ERREMEDIORIK GABE

Patxadaz
dramarik gabe
galde egin diot
nire gorputzari
eta hutsuneak
gizonen hitzak
baztertu ditu.

Beldurra eman dit amildegiak.
Horrelako sorkuntza perfektuak,
azken hatsa eman behar duela jakiteak.
Erremediorik gabe pentsatzeak.
Baina horrela da;
eskua luzatu bizitzari
baina bizitzak ez du erantzuten
heriotza da.

ZALANTZAN JARRI

Aske denak
arrazoiak eskatzen ditu,
zalantzan jartzen ditu
sinismenak eta ideologiak.
Galdetu egiten du
haurrak bezala;
kontrastaketetan
eta kontraesanetan
mugitzen da.
Izpiritu askearen
izatea bakartia da.

EZ HASERRETU MUNDUAREKIN

Nork daki
harresi
horien barnean
dagoen oinazea
mundua debekatzeagatik?

Nire txamarra
bizkarrean zintzilik
eta belartxo bat,
ezpainetan nuelarik
etxera bidean
kanpaiak entzun nituen.
Ez uko egin munduari...!

JOAN ZARA

Joan zara, urruntasunez beterik
ezer esan gabe, duintasunez.
Joan zara, elurraren isiltasuna,
guretzako utzirik.
Zeren ez dugu berriro elkar ikusiko.
Bizitzera kondenaturik gaude.
Elurrak, estali du dena.
Kolore zuria denontzat...
Berdintasuna.
Txoriek soilik utzi dituzte arrastoak;
hilerriko pakea hautsi gabe.

HEMEN GAUDE

Bizitza eman zaigu
galdetu gabe.
Maitatuak edo ez;
hemen gaude
maiz nora goazen jakin gabe.
Denon amaiera jakin arren.
Bakoitzak bere bidea egin behar du...
Ekaitzetan babestu;
aurrera egin.
Bide zidor bat sortu.

Baina ez gara denak berdinak...!

LAINOEN TARTETIK

Eguzkiari zoriona lapurtu...
Eguzkiaren argia iragazten da
lainoen tartetik.
(ederra benetan)
natura apala da,
ezer eskatu gabe
beti ematen du.
Euria edo eguzkia
eten gabe.
Beti desberdina da zerua,
baieztatzen dut, horrela dela.

BERANDU DA

Egunaren amaieran bakardadea
eguna luzea,
Osatu gabeko eguna.
Inor ez etxean;
berotasun eza,
bakardadea
bakardade osoa.
Berandu emakume bat,
lagun bezala izateko.
Ni naiz
60 urteko poeta bat;
altxorrik handiena bizitza da;
partekatua bada hobe.
Maite dut bizitza,
bere urtaro guztiekin.
Esan nahiko nituzkeen gauzak
esanak daude.
Ez naizelako,
poeta bakarra.

ISILIK DAGO MAKINA

Isilik dago makina
ordu txiki hauetan
altzairu zahar bat bezala.

Isilik dago makina
hitzak nahi dizkiot lapurtu.

Zerbait esan nahi dut;
baina isilik dago makina.

DESIRATZEN DUGU

Bizitza zer den,
ez dakigu:
baina bizi gara
gure gorputzaren barnean.
Desiratzen dugu, gauza bat;
maitatuak izatea,
eremuak ez dira guretzako.
Eremuetan bizi bagara ere,
behar ditugu besteak,
ura bezala.

GELTOKIAN

Leihatilan txartela-saltzailea ikusten da
ezkerreko hatz erakuslea
ezkerreko sudur-zuloan sartuta duelarik
egunkaria irakurtzen.

Berria ez den
poemetako gizon herrenak
geltokia gurutzatu du txistuka
makilarekin erritmoa markatuz.

Atsedena du geltokiak
eulien burrunba besterik
ez da entzuten
abuztuko arratsalde bero honetan.

Kanpoan trenbide hiletako bagoi batean
karrilano bat dago lotan
eta gertutik pasatzean
emakume batek
aitaren egin du.

ZALDIA TROSTAN

Zelaian euria ari du
belardia haizetan;
iparreko haize hotza.
Grisez tindatuak,
gizona eta zaldia.
Zaldia trostan
gizona korrika;
azpian mundua;
poliki jira-biraka.

HITZ HAUTSIAK

Atsedena bilatzen du poemak,
hitz hautsiak
iraun dezan
irudi honetan:
zaldi bat euri azpian
lauhazka zelaian bakarrik,
zaldizkorik gabe.

MUNDUA ZABALA DA

Txokokeriatik haratago mundua zabala da

baina unibertsalak
dira gertaerak

maitasuna
adibidez

eta gorrotoa
ere bai.

Nire
txokotik
begiratzen
dut
mundua

eta dakidan
guztia
bertan ikasi dut.

Ez naiz apenas
mugitu
baina ulertzen ditut
atzerritarrak

sentiberak dira
harremanetan.

BEHARRAK NAHASI GINTUEN

Bihotzean
oinazeak bezala,
azkenik bizitzak
aurkitzen du bidea;
bizitzeko sortuak
izan garelako.

Txirotasunean
eta fortuna txarrean,
atzera gehiegi
begiratu gabe;
galdutakoaren balantzea
egin ondoren,
gure prolearekin
muinora igo eta,
bizitzeko indarrez
beteak
abiatzen gara,
lur berrietara.

NEGUAN ELURRA

Lixapaperarekin
lainoak lixatu;
neguak elurra,
hotz urdineko
otso zakurra.
Bide estuak
ogi papurra.
Gorosti tinkoeneko
xori maltzurra.

ZER DA POETA IZATEA?

Ez dut gogoko lehia, poesia ez da kirola. Nik ez dakit zer den poeta izatea. Poetak iruditzen zaizkit batzuetan dionisiotarrak, eta beste batzuetan apolotarrak. maiz iruditzen zaizkit; poetak artistak direla. Filosofoak ere bai askotan.

Nik ez dakit zer den poesia, baina gertatu egiten da, eta esaten dut: hau poesia da.

Zer da poeta izatea?

Misterio bat.

Gabriel Korta, existitu [ez] zen olerkaria

“Harri hautsiak” izeneko poema-bilduma prestatzen ari zela ezagutu genuen Gabriel Korta Rekarte poeta. Egunero idazten zuen, horretara emana zegoen, pentsio txiki bat jasotzen baitzuen eta bizimodu apal batean, indarrak idaztera eta irakurtzera zuzentzen zituen.

Beti poesiari emana, hitz lauz apenas idatzi zuen. Auden poetaren euskal itzulpena astiro, oso astiro, irakurri zuen, eta benetan zirrara eragin zion. Era berean, Paul Eluard, Andre Breton, eta beste poeta batzuk gogo handiz irakurri zituen. Euskal poeten artean Joxean Artze, Xabier Lete, Gabriel Aresti aipatzen zituen, besteak beste. Joxean Artzerekin harremana izan zuen eta asko miresten zuen Kortak usurbildar olerkaria eta honen lana. Jakina, ez zen aipatutako egile horietara mugatzen, maiteak zituen klasikoak ere, Dao de Jing, Lao Zi-rena, eta Epikuro-ren lan guztiak, arretaz eta xehe irakurriak zeuzkan, esaterako. Aldiro irakurtzen zuen bere oso gustuko filosofoa ere, Friedrich Nietzsche, beti sakona iruditzen zitzaiona. Maiz itzultzen zen harengana, haren idatzietara.

Bere burua komunistatzat zeukan, gaztetan militantea izana zen, eta gizarte-auziaren kontzientzia handia zeukan. Gizartearen maila-banaketa argi zekusan: Lunpena, herri xehea, burgesia txikia eta burgesia handia. Baita ere, gizartean eragina duten beste eragileak aztertutak zituen: sexua, arraza, ideologia, adina...

“Estigma” hitza maiz aipatzen zuen, berarengan bizi izan baitzuen. Bizitzan zehar gaixotasuna izan zuen, denborarik gehienean medikamentuekin ongi kontrolatua, baina batzuetan osasun-etxean ingresatzera eraman zuena. Gaixotasunaren eraginez harreman asko aldatu zitzaizkion. “Psikiatrizatuen” taldean egon zen hainbat urtez, eta bazterkin kontzientzia izan zuen beti, pertsona markatua zela, eta jendeak bazter uzten zuela. Berak onartzen zuen, halere, bakartzeko joera zeukala, bere baitan egotekoa, eta aldi berean “nola behar ditudan besteak” zioen.

BADAGO HARITZ BAT/Bideak narama/nire mendira,/badago haritz bat;/lore txiki eta ezkurren artean,/bere gerizpea/ez da niretzako soilik./Oi! Nola behar ditudan besteak...

Bakartze eta gizarteratze horren arteko kontraesana garbi-garbi aitortzen zuen, bazekien kontraesankorra zela, denok garen bezala.

Gabriel Kortaren idazkera soila da, hitz zailik gabea, eta ulergarria. Irakurle batzuen aburuz, erabiltzen zituen gaiak tristeak ziren, eta idazlearen bizitzaren isla izanik, ez da harritzekoa ere. Gai mamitsuak erabiltzen zituen bere olerkietan, erroetara jotzen zuen, eta muintetik mintzo zitzaion munduari. Gaztetako lehen liburuak (Isiletik eta Okaranak 1986) Lur eta Susa argitaletxeekin atera zituen, hurrenez hurren, eta gero urte mordoxka argitaratu gabe egon ostean, bera autore-editore aritu zen lan guztietan. Bere pentsio txikitik pixkanaka aurrezten

zuen dirua eta behar adina biltzen zuenean liburua egiteko, aurrekontua eskatzen zuen inprimategian. Zarauzko Itxaropena inprimategira gustura egiten zuen itzulia; beti ongi hitz egiten zuen hango jendeaz. Ondoren liburua aurkeztu, elkarrizketa bakan batzuk egin eta kritikarien erantzunari itxaroten zion, egunkarietan.

Harri Hautsiak liburuan bi olerki musikaturik atera zituen (Bertsotxo batzuen hazkureak -ezkur aletxo bati- eta Mendi, lahar eta baso), partiturekin, Jon Goenagak eginak eta aurkezpenean pianoan emanak. Ondoren errezital batzuk etorri ziren. Jose Luis Padronen hitzaurrea dakar liburu horrek.

2017an “Maitasunaren indarra” liburua aurkeztu zuenean, Donostiako Garoa liburu-dendan, Itziar Navarro gitarra-jotzaileak lagundu zion errezitaldi hartan.

Hatsa elkartek, Senperen, antolatzen duen urteko poesia antologian parte hartzen zuen, oso gogo onez, eta beste olerkari batzuentzat bezala, Hatsa zen uharte bakarra, bakardade literarioaren itsasoan. Auxtin Zamorak gidatu eta artaz egindako liburuetan atsegin handiz parte hartzen zuen, eta ahal zuen heinean, urteko liburu aurkezpenera joaten saiatzen zen. Hatsa elkarteko kide asko ezagutu zituen eta horrek zabaldu zion bere harreman-sarea, besteak beste. Zumarragako ilunabar literarioan parte hartu zuen. Errenteriako Zintzilik Irratian hainbat saio egin zituen, poesia errezitatzeko bezala mahai-inguruan. Eta horri esker, grabaturik geratu dira, Gabrielen ahotsean, hainbat olerki eta kanta-hitz.

Neuk batzuetan, esan ohi nion, erdi-brometan: “Hiru zarete, hiru: Gabriel Aresti, Gabriel Celaya eta Gabriel Korta”. Eta irribarre egiten zuen. Baina existitu al zen benetan Gabriel Korta izeneko olerkaria? Gutxi batzuentzat asko existitu da Gabriel Korta, eta asko batzuentzat ez da existitu batere. Zorionez, hor dira haren liburuak, irakurri nahi dituenarentzat. Eta ondorengo belaunaldientzat.

Diot liburuaren aurkezpena Zintzilik Irratian egin zuenean eta olerkiak grabaturik utzi, honako sarrera hau egin zuen: Sinesten dut arima sentiberek badakitela non dagoen poesia eta non hautsa, apaletan eta altzarrietan utziko dut oraingoz denboraren menpe oraingoz azkenengoa. Nik poesia eskaini nahi dizuet. Bizitzak ematen dizkigu poemak, berri onak bezala, ez naiz azprietan gordeko xomorroak bezala. Poema hauek ditut zuei eskaintzeko. Aurrerantzean zuek izango zarete epaileak. Ez dago nire esku, zeren nire iritzia oso subjektiboa baita, jakin irakasle gehienek ez zutela nigan ikasminik sortu. Beraien errua izan zen. Ez da zilegi. Nik nire borondatez ikasi dut dakidana, dakidan gehiena, traumatikoak izan ziren nire ikasketak. (gauza bat da homosexualitatea onartzea eta bestea da traumatizatuta egotea asunto horrekin, praile nazkagarri batek ez ninduelako bakean uzten, sexu-gehiegikeriak jasan nituen. Traumatuak izan ziren neure ikasketak) Ni naiz izan nahi nuena, txarrerako eta onerako. Zorionezkoa ez zen poema bat egin nuen. Errekak eraman zuen musika eta guzti. Gero poesiari heldu nion, haur batek bere amaren eskuari heltzen dion bezala. Gaztea nintzen eta nire burua poeta bezala

autodeterminatu nuen (autodeterminatu herriak egiten dira, baina ematen badizute lizentzia poetikoa, poeta bezala autodeterminatu nuen neure burua). Beti notatxoak jasotzen nituen karpetatxoan. Gehiago zen sentitzen nuena idazten nuena baino. Beste askok bezala, garaiak baitziren ziren bezalakoak, klandestinoak izatea erabaki nuen. Nik nire karpetatxoa nirekin neraman beti, poesiaz betea. Eta azkenik, espero ez nuen bide triste batetik iritsi nintzen poeta bat bezala bizitzera. Hamazazpi urte nituenean poesia izan zen nire nortasun eta nire askatasun espazio propioa. Ez al da ba horrela? Ni, hasi nintzen kantak egiten, eta konturatu nintzen neuk kantatzea baino nahiago nuela beste batek kantatzea eta nik letrak egitea. Ez dakit zergatik hori buruan sartu zitzaidan eta nire musika egin nuen momentu horretan, utzi bakean, musika galdu egin nuen. Nik bakarrik ezin nituen kantak egin. Hori izan zen nire lehen poesia pausoa. Gero poesiari jarraitzeko, sakontzeko eta aurrera jarraitzeko. Hori nahi nuelako. Poesia arma bat dela esaten dute, ez desestimatu poetak, ez desestimatu inor, poesia aberastasuna da eta, karisma izatea, hori beste kontu bat da.

Azken urteotan Hurkoa elkarteak lagundu dio egunerokoa kudeatzen. Esan gabe doa senitartekoez pazientzia handiz lagundu diotela beti, ez baita izan erraza Gabrielelekiko harremana inorentzat. Ezta lagun izan garenontzat ere.

Oh, Gabriel, hire poemako siriarra bezala, denetatik, denengandik partitu haiz!

Gabrielen heriotzean, Zintzilik Irratiak, Errenteriakoak, bere webgunean, Diot audio-liburua entzuteko aukera ematen du, egileak bere ahotsez grabatua. Irrati librea, Gabriel bera bezala, hari batetik zintzilik, Gabriel bera bezala.

Hark oinordetzan utzi dizkigu liburu hauek: Isiletik (1980), Okaranak (1986), Harri hautsiak (2002), Laugarrenak lau –aurreko hiru liburuak gehi Testigantza- (2010), Diot (2013), Elurra galtza motzetan (2012), Maitasunaren indarra (2016).

Mila esker, Gabriel.

Iñaki Bastarrika-Izagirre
kazetaria